

Vilanova de Sau: fortificació del pont sobre el Ter

Ayuntamiento Constitucional de Vilanova de Sau y agregados.

Excelentísimo Señor:

Con oficio del 7 de Diciembre del año próximo pasado tuvo ese cabildo el honor de pasar a los superiores de Vuestra Excelencia una cuenta justificada del importe de las obras de fortificación hechas en el puente de la parroquia de Sau sobre el río Ter, por disposición del antecesor de V. E., el Ilmo. Sr. General don Manuel de la Concha, solicitando en el citado escrito que se dignara V. Exc. dar sus superiores órdenes para que fuese ordenado el importe de las mismas.

Como en aquel entonces no estaban concluidas las obras en su totalidad no se cuidó el Ayuntamiento de instar el despacho de expediente, y tal vez a esta misma causa se deba el que no se haya dado la orden para el abono; pero habiendo concluido con las ejecutadas obras el 26 de Diciembre último, las cuales demuestra la relación que se tiene el honor de acompañar, de importe 335 reales vellón, se cree en el caso de hacer presente a V. E. que tanto el importe de estas obras como el de las anteriores han sido adelantadas por varios particulares de esta población.

Espera en su consecuencia este Ayuntamiento que se dignará responder del pago de todo, para poder reintegrar a las personas que han verificado el adelanto.

Vilanova de Sau, Febrero y 15, de 1848.

Carta de l'Ajuntament al Capità General de Catalunya, "Lo Campanar de Sau", núm. 12 (24 de desembre 1996)

Versió en línia:

<http://www.vilanovadesau.com/locampanardesau/12/camp1207.htm> (gener 2007)

Pel caminó desdibuixat com una ratlla d'herba desgastada sobre l'erm; després d'una estona d'haver deixat la carretera a l'indret del Pla de Roda, i en arribar a l'en- vista del monestir, fa l'efecte d'haver de travessar només un pla de poca pendent per abastar el final de l'excursió. Es després que hom ha avençat un troç que s'observa el canvi de panorama. La Plana de Vich s'obre en pregones afraus; i ço que hom imaginava un desnivell suau, es una vall severa, de roques clapejades d'una vegeta- ció esclarissada de rebolls de roure que s'atapeieix, sense perdre, però, una gran sobrietat, a la part baixa, cap al fons on el Ter decorre sobre un llit de pedra viva sembrat de grans carreus estimbats, vorejat d'amples franges d'arena i d'una zona de falguercs. Al final de la corba que dibuixa la vall, cap a la dreta, s'amunteguen pen- dissos llunyans de verd i d'una solitud còrpenedora; a l'esquerra, s'oviren, entre els brancatges, les pedres tallades de la vall de les gorgues per on el torrent salta fressós, entre gorcs i cascades. El cel és ample, sense que el retall cap pic, fins a la mateixa carenada del monestir. La impressió de conjunt és agrisada, no sense gràcia i grandiositat, entre el color predominant de la pedra i el verd sense puixança, amb la fermesa del campanar intacte que ho presideix tot i que sembla voler fer oblidar les ruïnes que s'obren a la massa d'edifici aplegada als seus peus.

Cal baixar pel viarany brusc que s'escola rostos avall fins abastar la pas- sarel·la; altrament fora necessari o bé passar nedant l'impetuós corrent del Ter, o bé fer una marrada de tres hores, vorejant el riu que rodeja el promontori de Casserres, convertint-lo en una península, fins a tocar Fussimanya.

Després de passar el Ter cal guanyar de nou el desnivell pujant per un bon camí de bast, agençat d'una magnífica vista sobre el riu i d'una bella arribada foto- gràfica al monestir.

La fermesa del campanar, una vegada a dalt, resta contrapesada en la impressió per l'estat ruïnós del mur frontal del monestir, esqueixat en la seva meitat, amb fi- nestres adulterades rectangulars, coronat per la visió que s'avança de la part ante- rior del primer pis, esfrondada. Al claustre s'aguanta un pilar sencer dels que soste- nien una coberta de fusta de poca pendent; i a les parets nord i llevant, les peanes dels murs i un arc decoratiu indiquen els llocs orbats dels corresponents sarcòfags. A les dependències del monestir queden les parets nues, cobertes, excepte a les peces de la part sud on les voltes han caigut, amb volta de canó de lloses dispo- sades a plec de llibre. A l'església són aparellats els arcs de pas a la nau esquerra que resta sense volta des del terratrèmol de 1428. Una peça que fa de sagristia ve donada per dues parets, aixecades perpendiculars als extrems dels murs hastials, que inclouen l'absí lateral dret. El sòl d'aquesta gran basílica de tres naus i tres absis, ve donat per la pedra viva en grans lloses, que fa pendent del presbiteri cap al fons de les naus.

A desgrat de la ruïna, aquest vell monestir que tants interrogants ofereix a l'ar- queologia i a la història, dona una sòlida impressió de grandiositat amb la seva ar- quitectura funcional macissa en la que la recta i l'arc rodó exclouen tot altre element arquitectònic.

Josep Junyent i Rafart – Sant Pere de Casserres AUSA, 1,9, 1954, p. 397.